

Sela; 'samen'; Johannes 13:1-17; Cantorij; Psalm 133; Opw.767; NLB.416

Liefde tot het uiterste!

1. Hoe belangrijk is het om goede voorbeelden om je heen te zien, om het leven en het liefhebben te leren! Bedenk eens wie dat in jouw leven geweest zijn. Ik weet wel welk antwoord de discipelen gegeven zouden hebben....
2. Het gaat hier om een belangrijk moment. Het laatste Pascha wordt gevierd, morgen is het Goede Vrijdag. In vs.1 vat Johannes alles samen. Johannes benadrukt de goddelijke macht van Jezus en dat Hij weer terugging naar zijn Vader. Het gaat wel heftig worden de komende uren. Jezus zegt niet: nu moeten jullie het maar even zelf uitzoeken want Ik krijg het zo moeilijk. Nee, Hij heeft lief tot het uiterste, in tijd en in intensiteit.
3. De leerlingen hebben er net ruzie over gemaakt wie van hen het belangrijkste was (Luc.22). Daarom heeft ook niemand de smerige (meer dan stof!) voeten gewassen. Dan gaat God (de Zoon) op zijn blote knieën in slavenkleding de voeten wassen, van iedereen, ook die van Judas... Op zo'n groot moment is de duivel ook uiterst actief. Het voetenwassen, het slavenbestaan (Fil.2) en de kruisiging passen bij Jezus' 'omgekeerde wereld' die staat voor de echte wereld! Via het gesprek tussen Jezus en Petrus leren zij en wij dat je alleen bij God kunt horen als Hij je mag dienen. En vervolgens heb je zijn voorbeeld van liefdedienst tot het uiterste na te volgen.
4. Binnenkort stuiven de discipelen in paniek bij elkaar vandaan maar langzamerhand weten zij elkaar weer te vinden. De briefjes van Petrus en Johannes geven mooie voorbeelden van hoe met elkaar om te gaan. De eerste christenen stonden bekend om hun onderlinge liefde en zorg voor hun omgeving. Wij moeten nu met elkaar op deze startzondag er ook weer voor kiezen (geloofskeus!) om er voor elkaar te willen zijn. Als je elkaar de voeten wilt wassen, moet er dus minimaal ontmoeting, verbinding en contact zijn. Op zondag maar ook op andere momenten. Zeker zolang kerkgang nog beperkingen kent. Kies ervoor om geen consument of toeschouwer te zijn binnen onze gemeente maar navolger, discipel van Jezus Christus, broer/zus voor de ander. En samen voor onze omgeving. Liefde tot het uiterste! Omdat we niet zonder kunnen...

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, bijbelrooster

1. Startweekend. Sta stil bij wie je – met je gezin – wilt zijn binnen onze gemeente en in deze wereld. Het is een urgent moment, aan het begin van het nieuwe seizoen.
2. ☺☺☺☺ voor de kinderen: w . s je er g . st . r . n ook bij? W . t een m . . ie pl . k, hè? En w . t k . n je er l . kk . r sp . len! G . d w . l gr . . g dat wij het s . men goed hebben en v . . r el . a . r zorgen. En Hem erv . . r bed . nk . n. Doe je mee? G s!
3. 'Hou Petrus in de gaten als het verhaal doorgaat, en let erop wat er als gevolg hiervan met hem gebeurt. En wacht af tot het moment – tijdens de laatste verwarrende dialoog van het boek – waarop Jezus en Petrus het opnieuw uitpraten, waarbij ze niet meer vooruitkijken naar Jezus' werk als de goede herder, maar naar dat van Petrus als onderherder'
4. 'Daarom geeft Jezus hem ten antwoord: 'wat Ik doe, dat besef je nu niet, maar later zul je het begrijpen'. Als Simon Petrus zich nu door Hem de voeten laat wassen, zal hij na verloop van tijd inzien waarom zijn Heer dat deed. Pas in het lijden en sterven wordt deze vriendendienst doorzichtig, wanneer Jezus zijn leven zal afleggen zoals hier zijn kleding, om zich uiteindelijk (slechts in een linnen lijkwade gehuld!) te vernederen tot in de dood'
4. **Bijbelrooster zondag** 'ruzie aan tafel': Luc.22:1-27 (24-27); **maandag** Joh.12:1-28 (3.23.27); **dinsdag** Joh.10:1-18 (9.10.11.15); **woensdag** Fil.2:5-11+2Kor.8:9; **donderdag** over kleding: Joh.13:4 + Mat.27:27-31.35; **vrijdag** Joh.1:1-18 (10-12); **zaterdag** 1Joh.1:1-4; 2:6; 3:16; 4:11 + 1Pt.5:5. Liefhebbers: Joh.13-17

Ds.G.J.Klapwijk, Zwolle-Berkum, 12 september '21

Sela; 'samen'; Johannes 13:1-17; Cantorij; Psalm 133; Opw.767; NLB.416

Blok 1. Frank de Boer of Louis van Gaal?
Barack Obama of Donald Trump of Joe Biden?
Prinses Beatrix of koningin Maxima?

Wat kunnen mensen enorm belangrijk zijn, veel invloed hebben!
Een belangrijk voorbeeld zijn.
Dichterbij huis... je oma, je opa. Een buurvrouw, een tante.
Je vader, je moeder. Die meester, die juf, je oudste zus.

Negatief en positief.
Wat hebben scheldende ouders langs de lijn van het voetbalveld voor invloed?
Wat hebben liefhebbende en biddende (groot)ouders voor invloed?

Wil je eens even nadenken wie er in jouw leven belangrijke voorbeelden zijn geweest?
Waarom was/is hij/zij dat voor jou?
Mensen die misschien wel heel veel invloed hebben gehad op je leven.
Die je gemotiveerd hebben een bepaalde keus te maken, of juist niet...
Woorden die gesproken werden, die je zelf nog bijna dagelijks als een soort
repeteerwekker hoort terugkomen... Wat kun je dankbaar zijn voor wat je ontving!

(even stil blijven)

Als je het aan de discipelen zou vragen wie hun grote voorbeeld is geweest, dan weet ik zeker welk antwoord zij zouden geven. Dat is toch geen vraag? Jezus natuurlijk!

Blok 2. Wij ontmoeten hier de Here Jezus en zijn discipelen op een heel belangrijk en intens moment.
Johannes 13-17 geven indringende gesprekken weer tussen de Heer en zijn discipelen. Vlak voor zijn lijden en sterven. Meer dan in de andere evangeliën kun je luisteren naar Jezus. Lange toespraken van Jezus geeft Johannes weer.
En hier in hs.13 wordt dan het laatste Pascha/het eerste Avondmaal gevierd.
Bij Johannes ontdek je steeds dat elk Joods feest door Jezus een diepere dimensie krijgt. Pascha, Pesach. Gods volk door zijn machtige liefde bevrijd uit Egypte.
God gaat sparend voorbij als er bloed aan je deur zit. Bloed dat redt.
En hier in Johannes 13:1 vat Johannes eigenlijk alles al samen van wat er de komende uren en dagen gaat gebeuren.
Bijzonder hoe Johannes de komende vreselijke dagen typeert: niet het lijden krijgt aandacht maar dat Jezus weer teruggaat naar God. Zeker als je ook vs.3 erbij neemt.
Hoe heerlijk zal dat straks zijn als de hemel en alle aanwezigen daar jubelen en Hem de eer bewijzen. Lees maar in Openbaringen 5 wat er dan gebeurt!

Maar eerst zal de hel nog losbarsten en het leven voor de Here Jezus onleefbaar worden. Straks is Hij dodelijk beangst. Straks aan het kruis, bittere eenzaamheid.
Zelfs zijn Vader verlaat Hem dan...
Je kunt het je niet voorstellen wat dit allemaal betekent heeft.
Ik denk dat ik mijn handen vol zou hebben aan mijzelf en op geen enkele manier nog betrokken zou kunnen en willen zijn op mijn omgeving, en op hen die ik lief heb.
Ik weet niet maar zoiets...

MAAR DAN JEZUS!
Liefgehad tot het éinde. Tot het uiterste.

Oók in deze hoofdstukken, in deze laatste uren.

Volop bezig met de leerlingen en de tijd die voor hen ligt.

Dus ook volop bezig met de kerk van alle tijden, met ons, als een goede Herder!

Liefgehad tot het uiterste, het doel (Telos) bereikt is. Intens, in diepte en ook in de tijd.

Door alles heen, koste wat het kost, liefhebben: het is me nogal wat....

Blok 3. Nu even met de camera naar de leerlingen.

In het parallelle verhaal in Lucas 22 kun je ontdekken dat zij met iets anders bezig waren.

Ze waren nu 3 jaar opgetrokken met deze grote, nieuwe rabbi en het werd wel tijd dat de kaarten geschud worden: wie is hier nu eigenlijk de belangrijkste?

Wie komen er links en rechts van de koning te zitten?

Wie is nu de echte vertrouweling van de Heer?

Het had in elk geval tot gevolg gehad dat niemand bedacht om de vieze voeten te wassen, voorafgaand aan de maaltijd.

Hoe herkenbaar. Hoe gevoelig zijn wij ook voor onze positie binnen de groep. Toch?

Of we wel serieus genomen worden. Of we wel gezien worden...

Tot een paar dagen geleden heb ik altijd gedacht dat het ging om een beetje stoffige voeten stofvrij te maken, omdat ze het rituele bad al achter de rug hadden.

Tot ik deze week las over de omstandigheden in die tijd in Jeruzalem.

Geen riolering. Stank op straat. Rijke inwoners van Jeruzalem gingen het liefst net buiten de stad wonen om de stank te ontlopen.

Ik krijg plaatjes van een vluchtelingenkamp.

Plassen, modder, ongedierte, poep, virussen en daar manoeuvreer je dan tussendoor.

Maar met zulke belangrijke gespreksonderwerpen (wie van ons is het belangrijkste?) let

je ook niet altijd op waar je loopt dus zo geweldig zagen die voeten er op dat moment

waarschijnlijk niet uit en zeer waarschijnlijk was dat ook wel te ruiken... Maar je denkt

toch niet dat ik die voeten ga wassen! Kom nou, nee, als de niet zo opvallende

Bartolomeüs dat nu eens zou doen, maar ik in elk geval niet..

Het voetenwassen was normaal slavenwerk.

Ook dat kunnen we ons vandaag in Nederland niet makkelijk voorstellen maar in die tijd

was dat heel normaal, voor beide partijen. Je ging zitten en de slaaf kwam je voeten

schoonmaken....

En dan gebeurt het ongelooflijke.

Jezus gaat het doen. Zoals Johannes Hem uittekt zie je ook een slaaf verschijnen.

Het is precies zoals Paulus er straks over zal schrijven in Filippenzen 2: Hij deed afstand

van zijn heerlijke positie en nam de gestalte aan van een slaaf. Kleding uit op zijn

ondergoed na. Bijna in je nakie. Door en door kwetsbaar en indrukwekkend tegelijk.

Zie je het voor je? God die op zijn blote knieën de voeten gaat wassen van zijn leerlingen die net nog ruzie hadden gemaakt over wie van hen toch wel het belangrijkste zou zijn....

En Jezus wast van iedereen de voeten, ook die van Judas!

Ja, op zo'n belangrijk moment, als het erop aankomt dat Jezus volhoudt en doorgaat, is

ook de duivel er bij. Ligt het verraad om de hoek. De satan via Judas zit er bovenop om

nog te dwarsbomen, in de war te sturen.

Op dit moment van ultieme liefde tekent Johannes via Judas ook de gevaarlijke

aanwezigheid van satan...

Dan zijn we ook nog getuige van dat bijzondere gesprek tussen Jezus en Petrus.

Waaruit duidelijk wordt dat je alleen bij Jezus kunt horen als je gediend wilt worden door Hem. Als Hij je mag dienen, dan kun je bij Hem horen en is de latere bruiloftsmaaltijd er ook voor jou. Als je wilt ontvangen dat Hij zich gaf voor jou. En?

En bij Hem horen betekent ook steeds meer op Hem gaan lijken, Hem navolgen. Daarom spitst Hij zijn verhaal toe op hen en op de toekomst.

Hij vraagt of ze het begrepen hebben. Blijkbaar ontgaat de clou van wat Hij hier doet je zomaar.

Hij wil hen duidelijk maken dat zij 'op de wijze van Hem' in het leven moeten gaan staan. 'Ik heb een voorbeeld gegeven. Dit moeten jullie ook gaan doen'.

Dat betekent niet per se voeten wassen. Misschien voel je je direct wel een beetje opgelucht. Maar dan heb je het nog niet goed begrepen.

We kijken nog even naar de discipelen en vervolgens nog goed naar onszelf.

Blok 4. Niet heel lang na deze gebeurtenis stuiven de discipelen in pure paniek weg van de dreiging van de Romeinse soldaten en de hele sfeer die daar vanuit gaat.

Ze raken elkaar uit het oog. Van het elkaar de voeten wassen is zeer weinig over....

Maar de goede Herder heeft lief tot het uiterste en verzamelt hen na zijn opstanding uit de dood weer bij elkaar.

En nog weer wat later vinden we in de brieven van Petrus en Johannes mooie voorbeelden van liefhebben. Het onderwijs van de Here Jezus gaat vrucht dragen.

De eerste christenen, de eerste christelijke kerken stonden erom bekend dat zij omzagen naar andere mensen. Dat zij werden ingeschakeld bij begrafenissen van arme mensen.

Dat zij elkaar liefhadden en zoals je in Handelingen al kunt lezen dat 'ze in de gunst stonden bij het hele volk'.

Aan dat 'voeten-was-gedrag' kunnen mensen zich ergeren. Dat doe je toch niet?

Maar het maakt ook indruk.

Wij hebben vandaag en gisteren ons startweekend.

De commissie G.O. heeft het een en ander bedacht en georganiseerd.

Als kerkenraad staan we daar vierkant achter.

Na 1,5 jaar corona begint er weer een nieuw seizoen.

De scholen zijn weer begonnen, het jeugdwerk in de kerk begint.

En het is nodig elkaar weer even aan te kijken! Elkaars 'nieren te proeven'.

Waar staan we? Wat zijn we van plan? Hoe sta je erin?

Elkaar de voeten wassen...

Het had toen te maken met het feit dat je samen Jezus volgde en dus vieze voeten kreeg.

Die krijg je vandaag niet dus we hoeven niet per se elkaar de voeten te wassen.

Ook al is het een mooi gebaar en is het indrukwekkend als het gebeurt, heb ik me laten vertellen. Je voeten, heel basaal. En een ander zit daaraan en doet een intiem, vies klusje.

We kunnen voor vandaag wel de conclusie trekken dat het erom gaat dat je wat voor elkaar wilt betekenen als je samen optrekt.

En samen optrekken in coronatijd is moeilijk geworden.

Heel wat gemeenteleden hebben heel wat gemeenteleden al 1,5 jaar lang niet gezien!

Heel wat gemeenteleden, en zeker de jongeren/kinderen, zijn aan het afleren om naar de kerk te gaan.

Dus dan zie je elkaar nog minder en gebeurt er ook nog minder.

Daarom startweekend, startzondag.

Om aan te geven dat we weer begonnen zijn met elkaar.

En dat je door Jezus Christus Zelf!, niet door de kerkenraad of door mij, geroepen wordt elkaar te dienen. Om om elkaar te geven, om de minste te willen zijn.
Dus als je deze dienst nog met een half oog/oor volgt en van plan bent om af te haken wil ik je hier en nu oproepen om je te bekeren!

Daarom aan ons allemaal, ook aan mijzelf, de vraag: wat is het je waard om bij de gemeente van de Here Jezus Christus te horen?
Wat betekent het voor jou, voor u dat je de ander de voeten hebt te wassen?
Hoe wil jij, in deze lastige tijd, verbinding maken met de ander? Contact zoeken?
Dat is minstens zo intens en moeilijk als elkaar de voeten wassen.

Wat voor soort christen wil jij zijn?
Eentje die elke keer op zoek gaat naar wat fijn en mooi is, en bevredigt?
De consument die weer verder hopt als het ook daar weer wat tegenvalt?

De discipelen kregen van Jezus de boodschap mee dat je geen consument moet willen zijn maar navolger, discipel. Doorgaan, ook als het niet makkelijk is.
Doorgaan ook als het niet altijd gaat zoals jij het wilt. Meedoen.
Met elkaar en samen voor de samenleving. Tot eer van God.
Liefde tot het uiterste. Ik vraag je indringend: doe je mee? Amen